

VNG & IPO

Appreciatie amendementen Wet collectieve warmte (Wcw)

Geachte woordvoerders energie,

U stemt op 1 juli over de amendementen op het wetsvoorstel Wet collectieve warmte. Zoals wij eerder al in een brede maatschappelijke alliantie opriepen, is [deze wet hard nodig](#) voor de warmtetransitie en om de energierekening betaalbaar te houden.

Amendementen

We delen graag ons advies op de voor gemeenten en provincies meest relevante amendementen. Uiteraard kunt u contact opnemen met vragen over deze of andere amendementen.

Amendement	Advies
Snelle overgang naar publieke marktordening	
Amendement 114 over het aanpassen van de aanwijzingstermijn onder het overgangsrecht naar maximaal 40 jaar (Erkens).	<i>Negatief, zie toelichting</i>
Uitvoerbare warmtetransitie	
Amendement 111 over voor kleine collectieve warmtesystemen die buiten een vastgestelde warmtekavel liggen, te kiezen voor een vrijstellingsregeling met een meldplicht in plaats van een ontheffing (Flach, Bontenbal).	<i>Negatief, zie toelichting</i>
Amendement 63 over een vrijstellingsregeling voor gebouwgebonden kleine collectieve warmtesystemen voor nieuwbouw (Flach, Bontenbal).	<i>Negatief, zie toelichting</i>
Doorzettingsmacht voor VvE's	
Amendement 70 over de doorzettingsmacht voor verenigingen van eigenaren voor een aansluitovereenkomst op een collectieve warmtevoorziening (Grinwis, Bontenbal).	<i>Positief</i>
Versnelling betaalbare warmtenetten	
Amendement 97 over het waarborgen van de relatieve betaalbaarheid van warmte voor huishoudens (Postma).	<i>Positief</i>
Amendement 73 over de mogelijkheid voor het Rijk om extra middelen aan het Vereveningsfonds toe te voegen ten behoeve van de financiële aantrekkelijkheid (Roederkerk).	<i>Positief</i>
Amendement 37 over het laten vervallen van de mogelijkheid van stilzwijgende aanvaarding (Kops).	<i>Positief</i>
Amendement 38 over het altijd op kunnen zeggen van een leveringsovereenkomst (Kops).	<i>Positief</i>
Amendement 46 over het laten vervallen van het opzegverbod voor de eerste drie jaar na aanvang van de levering (Kops).	<i>Positief</i>

Snelle overgang naar publieke marktordening

- **Amendement 114 over het aanpassen van de aanwijzingstermijn onder het overgangsrecht naar maximaal 40 jaar (Erkens).**

Advies: Negatief

Voor een betaalbare warmtetransitie en een rendabel warmtenet is het nodig dat zo veel mogelijk gebruikers zich willen aansluiten op een warmtenet. Dit lukt alleen wanneer een warmtenet voor gebruikers goedkoper is dan aardgas of all-electric. De voorgestelde verlenging van de overgangstermijn naar 40 jaar beoogt de transitie te versnellen, door investeringsbereidheid van bestaande commerciële bedrijven te vergroten. Wij zien, ook na de aanpassingen in het amendement, de investeringsbereidheid niet toenemen. In tegendeel, dit amendement zal de realisatie van warmtenetten vertragen en de kosten voor warmtenetten en de betaalbaarheid voor gebruikers verminderen.

De belangrijkste factor voor investeringsbereidheid van commerciële bedrijven blijft het rendement dat zij mogen halen. We zien dat commerciële warmtebedrijven alleen investeren in de wijken waar dat voor hen het hoogste rendement opleveren (cherry picking). Een publiek warmtebedrijf kan vrijwel niet versnellen als het netten moet realiseren naast dergelijke bestaande netten. De mogelijkheid voor het verlengen van het overgangsrecht houdt deze onwenselijke situatie langer in stand dan noodzakelijk.

Voor een betaalbaar aanbod is het belangrijk om snel te investeren in nieuwe warmtenetten. Volgens Rooijers kan dat bijna alleen wanneer de warmtebedrijven worden overgenomen door de overheid. Dit amendement verhoogt echter de waarde van commerciële bedrijven zonder dat maatschappelijke waarde wordt toegevoegd. Daardoor wordt overname duurder en dat is niet te verdedigen vanuit het publieke belang.

Uitvoerbare warmtetransitie

De onderstaande amendementen hebben negatieve gevolgen voor de uitvoerbaarheid van de warmtetransitie voor gemeenten.

- **Amendement 111 over voor kleine collectieve warmtesystemen die buiten een vastgestelde warmtekavel liggen, te kiezen voor een vrijstellingsregeling met een meldplicht in plaats van een ontheffing (Flach, Bontenbal).**
- **Amendement 63 over een vrijstellingsregeling voor gebouwgebonden kleine collectieve warmtesystemen voor nieuwbouw (Flach, Bontenbal).**

Advies: Negatief

Deze amendementen vinden wij zeer ongewenst omdat deze leiden tot “cherry picking”, ook wanneer het gaat om kleine systemen buiten een vastgesteld kavel of gebouwgebonden systemen. Gemeenten hebben, naast de warmtetransitie, ook andere opgaven zoals woningbouw en gebiedsontwikkeling en wegen de belangen lokaal zorgvuldig met elkaar af. Deze lokale maatschappelijke afweging blijft van belang. De ontheffingsprocedure borgt dat deze afweging plaatsvindt en de regierol van gemeenten uitvoerbaar blijft, zodat de versnelling van een kleiner collectief niet ten koste gaat van het tempo in de rest van de wijk.

Doorzettingsmacht voor VvE's

Wij ondersteunen dit amendement om VvE's meer slagkracht te geven in de warmtetransitie.

- **Amendement 70 over de doorzettingsmacht voor verenigingen van eigenaren voor een aansluitovereenkomst op een collectieve warmtevoorziening (Grinwis, Bontenbal).**

Advies: Positief

Voortvarende VvE's kunnen een vliegwiel zijn in de realisatie van warmtenetten en daarvoor is meer doorzettingsmacht nodig. Het aangepaste amendement geeft VvE's ruimte om zelf andere afspraken te maken over de besluitvorming. Met deze aanpassing, sluit het amendement beter aan bij wat leden van een VvE gewend zijn bij soortgelijke vraagstukken waarbij het collectieve belang en privébelang elkaar doorkruisen. Daardoor is het draagvlak binnen de VvE voor deze nieuwe bevoegdheid beter geborgd.

Versnelling betaalbare warmtenetten

De onderstaande amendementen dragen bij aan betaalbaarheid en vertrouwen in warmtebedrijven en daarmee aan het herstel van draagvlak voor warmtenetten.

- **Amendement 97 over het waarborgen van de relatieve betaalbaarheid van warmte voor huishoudens (Postma).**
- **Amendement 73 over de mogelijkheid voor het Rijk om extra middelen aan het Vereveningsfonds toe te voegen ten behoeve van de financiële aantrekkelijkheid (Rooderkerk).**
- **Amendement 37 over het laten vervallen van de mogelijkheid van stilzwijgende aanvaarding (Kops).**
- **Amendement 38 over het altijd op kunnen zeggen van een leveringsovereenkomst (Kops).**
- **Amendement 46 over het laten vervallen van het opzegverbod voor de eerste drie jaar na aanvang van de levering (Kops).**

Advies: Positief

Daar waar warmtenetten de laagste maatschappelijke kosten hebben, moet dat ook voor de eindgebruiker de financieel meest aantrekkelijke optie zijn. Deze amendementen dragen bij aan het borgen van betaalbaarheid en daarmee de snelheid en het draagvlak voor warmtenetten.

Ook steunen wij de amendementen 37 t/m 39 die het draagvlak voor warmtenetten vergroten. Zo worden warmtebedrijven uitgedaagd om van warmte een aantrekkelijk product te maken, wat innovatie en betaalbaarheid ten goede komt. En daarmee de snelheid van de warmtetransitie.